

ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОЇ МЕТОДИКИ В ЗАРУБІЖНІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ

Останнім часом спостерігається загальна спрямованість на гуманізацію освіти, що знаходить своє відображення в орієнтації процесу навчання на розвиток особистості студента.

Звернення вчених та практиків до проблеми особистісно-орієнтованого навчання сягає далеко в минуле. В кінці 19 століття дидактичні пошуки західних педагогів були звернені до емоційної привабливості навчання. Ідеї гуманістичного напрямлення у філософії та освіті були пов'язані з методом проектів, який також називали «методом проблем» або «методом цільового акту».

Метод проектів виник у 1920-ті рр. в сільськогосподарських школах США в зв'язку з поширенням розвитку ідей трудових шкіл.

Проектне навчання було спрямоване на те, щоб знайти способи, шляхи розвитку активного самостійного мислення дитини, щоб навчити її не лише запам'ятовувати та відтворювати знання, які дає навчальний заклад, але й знаходити їм застосування на практиці. Загальний принцип, на якому базувався метод проектів, полягав у встановленні безпосереднього зв'язку навчального матеріалу з життєвим досвідом, в активній пізнавальній та творчій спільній діяльності, в практичних завданнях (проектах) при розв'язанні однієї спільної проблеми [4].

Метод проектів успішно розвивався завдяки педагогічним ідеям американського педагога та психолога Дж. Дьюї, а також його студентів та послідовників В.Х. Кілпатріка, Е.У. Коллінгса.

Дж. Дьюї (1859-1952) американський психолог, педагог, філософ ідеаліст розкритикував існуючу тоді в США шкільну систему за віддаленість від життя, абстрактність, схоластичність всього навчання, заснованого на накопиченні та засвоєнні знань. Дж. Дьюї запропонував реформу освіти, згідно якій знання мають бути отримані з практичної діяльності і власного досвіду.

Дж. Дьюї відмічав: „ ... Знання , яке можна назвати знанням, розумове виховання, яке веде до будь-якої мети вдається лише в процесі близької та реальної участі в суспільному житті ” [1].

Детальніше метод проектів був висвітлений у працях Е.У. Коллінгса та В.Х. Кілпатріка (США). В.Х. Кілпатрік так і визначає програму, що працює по методу проектів: „ Програма - це ряд дослідів, пов'язаних між собою таким чином, що знання, які отримані від одного дослідів, слугують для розвитку та збагачення цілого ряду інших дослідів”.

На початку 20 століття Коллінгс пропонував розділити проекти на такі види:

- 1) екскурсійні (Excursion projects);
- 2) трудові (Hand projects);
- 3) ігрові (Play projects);
- 4) проекти-розповіді (Story projects) [3].

Метод проектів звернув на себе увагу і вітчизняних педагогів ще на початку 20 століття. Ідеї проектного навчання виникли практично паралельно з розробками американських педагогів. Велику увагу цьому методу приділяли С.Т. Шацький, В.Петрова [2].

Такі радянські педагоги як Б.В. Ігнат'єв, В.Н. Шульгін, М.В. Крупеніна вважали, що критично переосмислений метод проектів зможе забезпечити розвиток творчої ініціативи та самостійності студентів у навчанні і буде сприяти безпосередньому зв'язку між накопиченням знань та вмінням застосувати їх для розв'язку практичних завдань.

Розглядаючи це питання з психологічної точки зору, необхідно зазначити, що в основі проектного навчання лежить принцип „его-фактора”, який має на меті такий підхід до учня, який можна співвіднести з особистісно-діяльнісним підходом в методиці навчання [6].

В основі особистісно-діяльнісного підходу лежать педагогічні положення П.Я. Гальперіна, А.А. Леонт'єва, Д.Б. Ельконіна. Як підкреслює А.В.Зимня : „ В

центрі знаходиться сам студент, його мотиви, цілі, його неповторний психологічний склад, тобто студент як особистість."

Найважливішими факторами які сприяють формуванню внутрішнього мотиву мовленнєвої діяльності при проектному навчанні є :

- зв'язок проекту з повсякденним життям;
- наявність інтересу до виконання проекту з боку всіх його учасників;
- головна роль консультативно-координуючої функції викладача. Таким чином, проектна методика реалізує особистісний підхід до студента, який вимагає перш за все ставлення до студента як до особистості з її власними потребами, можливостями та прагненнями.

Використана література:

1. Дьюї Дж., Дьюї Е. Школи майбутнього / Дж. Дьюї, Е. Дьюї. - Берлін: Держ. Видав. РРФСР, 1922. - 178 с
2. Ігнатова Т.Ю. Англійська для спілкування: Інтенсивний курс / Т.Ю. Ігнатова. - М.: Вища школа, 1997. - 402 с.
3. Іванова. Л. Проектування щодо навчання: дидактичні принципи / Л.Іванова // Учитель. – 2004. - №6. – С. 11-15
4. Кагаров, О.Г. Метод проектів / О.Г.Кагаров. – Л.: «Брокгауз-Ефрон» - 1926. – 88с.
5. Коптюг М.М. Інтернет-проект як джерело мотивації. // ИЯШ, 2003 - № 3.- С. 4-8
6. Нехорошева А.В. З досвіду роботи з проектною методикою. // ИЯШ, 2002. - № 1. - С.18-21.